

Реферат на тему: "П'єр Корнель"

П'єр Корнель

П'єр Корнель

Корнель (Pierre Corneille) — відомий французький драматург, "батько французької трагедії", один із творців класицизму у французькій літературі.

Народився в Руані в 1606 р., помер у Парижі в 1684 р. Син адвоката; дитинство провів у селі, навчався в єзуїтській школі, потім вивчав право й отримав місце прокурора, дуже мало, однак, цікавлячись службовою кар'єрою. Творчість Корнеля відбивало суспільну боротьбу в період становлення абсолютизму.

Корнель створив монументальну трагедію, у якій вперше політичні ідеї абсолютистської держави — єдність нації, наступ на феодальну анархію, зміцнення влади монарха, пріоритет громадянського обов'язку й обов'язків перед приватними інтересами й особистими пристрастями — одержали втілення в героїчних ідеалізованих образах, найчастіше запозичених з політичної історії Рима.

У 1629 р. він поставив свою першу п'єсу — комедію "Melite", що привернула на себе характерний докір у "занадто великій простоті плану і природності мови". За нею пішов ряд комедій, захарашених, по тодішній звичці, різними інцидентами: "Clitandre ou L'innocence delivree" (1632), трагікомедія, одне резюме якої в Корнеля займає 8 сторінок; "La Veuve ou le Traître puni" (1633), заснована на непорозуміннях і брехливих визнаннях; "La Galerie du Palais", "La Suivante", "La Place Royale".

Поїздка в Париж (1633) принесла знайомств із кардиналом Ришельє і його політикою, Корнель створив собі положення і привернув до себе увагу кардинала. З 1635 р. Корнель пише трагедії, спочатку наслідуючи Сенеке, а потім, натхненний іспанським театром, він написав "L'illusion Comique" (1636), великий фарс. Наприкінці 1636 р. з'явилася інша трагедія Корнеля, що складає епоху в історії французького театру: це був "Сід". Ця патріотична трагедія була написана на сюжет драми іспанського драматурга XVI ст. Гільєна де Кастро, "Сід" зобразив торжество нових суспільних норм феодальної централізованої держави над старим вузьким принципом феодальної честі.

Париж, а за ним уся Франція продовжували "дивитися на Сіда очима Шимени" навіть після того, як паризька академія засудила цю трагедію, автор цієї критики, Шаплен, знаходив вибір сюжету трагедії невдалим, розв'язку — незадовільною, стиль — позбавленим достоїнства.

У наступних трагедіях Корнель намагався більш послідовно проводити політику Ришельє — "Гораций" (1640), "Цинна" (1640) і "Поліевкт", хоча і віддавав данину ідеям волелюбності ("Цинна"). Для цих трагедій характерний раціоналізм, героїчний пафос, величний ораторський стиль мови. Далі Корнель трохи відходить від естетичного кодексу класицизму. До того ж часу відноситься одруження Корнеля на Marie de Lampriere, розпал його світського життя, постійні зносини з готелем Рамбульє Він став

зображувати темні закулісні сторони в житті монархії — жорстоку боротьбу за владу, гру політичних інтересів, інтриги; він створює образи монархів-тиранів, усе частіше переносячи дію в умовно зображувані країни східних деспотій — "Радогунда" (1644), "Іраклій, імператор Сходу" (1647) та ін.

У 1647 р. Корнель був обраний членом французької академії. У цей же період Корнель пише "Героїчну комедію", "Дон Санчо Арагонський" (1650), у якій одним з перших у мистецтві класицизму виводить образ незнатного героя.

Починаючи з 1651 р. Корнель піддався впливу своїх друзів-єзуїтів, намагалися відвернути свого колишнього вихованця від театру. Він зайнявся релігійною поезією, як би для спокути своєї світської творчості колишніх років, і надрукував незабаром віршований переклад "Imitation de Jesus Christ". Переклад цей, дуже посередній у літературному відношенні, мав величезний успіх і витримав у 20 років 130 видань. За ним слідували декілька інших перекладів, зроблених також під впливом єзуїтів: панегірики Діві Марії, псалми і т.д. Для театру Корнель написав ще "Pertharite", "Sertorius", "Oedipe", "Sophonisbe", "Othon", "Agesilas", "Attila", "Tite et Berenice", "Pulcherie", "Surena" і ін., але всі ці твори старіючого драматурга мають дуже мало достоїнств. Останні роки життя Корнель провів дуже відлюдно і був у вкрай скрутних обставинах. Тільки завдяки турботам друга його, Буало, Корнелю призначена була маленька пенсія. Значення Корнеля для французького театру полягає насамперед у створенні національної трагедії. До Корнеля театр був рабським наслідуванням латинській драмі Сенеки, і навіть такі талановиті попередники Корнеля, як Гарди, Гарнье, Ротру й ін., не зуміли зламати рамок умовності, що перетворювала трагедію в мертву, суху декламацію. Корнель перший оживив французьку драму, прищепивши їй іспанський елемент руху і сили пристрасті; з іншого боку, він відновив традиції класичної драми в зображенні пристрастей, глибоко людських по своїй істоті, але стоїть вище повсякденного життя по своїй силі. Про творчість Корнеля і його спадкоємця Расина деякі критики говорять, що "Корнель малює людей такими, якими вони повинні були б бути, а Расин — такими, які вони в дійсності". Корнель зображує ідеальне людство, героїв з непохитною волею у виконанні найсуворішого обов'язку, і якщо це і додає деяку сухість його трагедіям, то вона відшкодовується життєвістю трагічних конфліктів, зображуваних поетом. Корнель виходить з аристотелівського принципу, що трагедія повинна відтворювати важливі події, що в ній повинні діяти сильні люди, щиросердечні конфлікти яких приводять до фатальних наслідків. Але разом з тим він пам'ятає, що душу глядача торкають тільки нещастя, що випливають із властивих йому самому пристрастей. Ці принципи Корнель викладає у своїх теоретичних міркуваннях, тобто в передмовах до трагедій і в "Discoars snr le poeme dramatique", і втілює в кращих своїх трагедіях. Усі вони перейняті вічною боротьбою обов'язку і почуття; любов протиставляється обов'язку перед батьками, патріотизм — сімейним прихильностям, великодушність — навіюванням державної політики, відданість релігійній ідеї — захопленням особистого почуття і т.д. Тільки в "Сіде" перемога залишається на стороні кохання, що вносить гармонію в роз'єднані обов'язком душі. У "Горації" головне

значення й остаточно перемога належать патріотизму; Корнель досягає вищого пафосу в зображенні римського громадянина, старого Горація, що віддає перевагу смерті сина його ганьбі, що ставить державу вище родини. У "Поліевкт" чудова трагічна фігура мученика, раптово огорнутого благодаттю віри і, що знаходить у ній силу стати вище земних прихильностей. Могутній вірш Корнеля, по пластичності, виразності і силі — єдиний у своєму роді. Уміння укласти в одній фразі, в одному обороті мови відображення цільної людської душі складає характерну рису Корнеля. Трагедії Корнеля не вільні, однак, від великих недоліків; чудова також нерівність його таланта. Епітет "великого класика" Корнеля заслуговує в сутності тільки чотирма кращими своїми трагедіями. Бібліографія видань твор. К. і літератури про нього найбільш повна в Picot, "Bibliographie cornélienne" (П. 1875). Найголовніші твор. про К.: Fontenelle, "Vie de Corneille" (вид. 1685, 1729, 1742); abbe Goujel, "Biblioth. franc" (т. XVIII); Guizot, "Corneille"; Taschereau, "Histoire de la vie et des ouvrages de P. Corneille"; Bouquet, "Points obscurs de la vie de C."; E. Desjardins, "Le grand C. historien"; J. Levallois, "C. inconnu" (П., 1876). П'єси К. переведені на російську мову. : Я. Б. Княжнін, "Сід" (Спб. 1779); "Смерть Помпеева" (Спб. 1779); "Цинна чи Августово милосердя" (Спб. 1779); "Родогуна" (М. 1788) і Е. Баришевим, "Сід" (Спб. 1881) і "Родогонда" (Спб. 1881).

Мистецтво

Поняття "культура" відноситься до числа найбільш широких за своїм обсягом і у філософському розумінні означає сукупність досягнень суспільства в процесі його розвитку. Існує широке та вузьке розуміння цього поняття. В широкому — як сукупність матеріальної та духовної культури, у вузькому — суто духовна культура.

Матеріальна культура — матеріальні цінності, створені людством в процесі його розвитку, до яких відносять знаряддя праці, житло, одяг тощо.

Духовна культура — духовні цінності людства, цінності в галузі 1)освіти, 2)науки, 3)художньої культури, 4)моралі, їх виробництво, розподіл та споживання.

Художня культура — сукупність літератури та мистецтва.

Мистецтво — одна з форм суспільної свідомості, в основі якої лежить образне відтворення дійсності, естетичне освоєння світу. Мистецтво з'явилося, як засіб задоволення духовних потреб людей в естетичній насолоді і пізнанні, як засіб вираження всього багатства її переживань, породжений спілкуванням з природою та іншими людьми.

Функції мистецтва

Діючи переважно на почуття і уяву людей, мистецтво викликає глибокі переживання, роздуми, асоціації, пов'язані з певними явищами життя. і тим впливає на формування громадських і моральних ідеалів. Розвиток мистецтва тісно пов'язаний з іншими формами суспільної свідомості — політикою, мораллю, наукою, філософією.

Початок мистецтва. Перші зразки мистецтва належать до пізнього палеоліту. Залежно від художнього методу та стилю (наприклад, класицизм, романтизм, реалізм, модернізм) і світогляду митця мистецтво в різні епохи по-різному відображало світ.

Види мистецтва

З розвитком культури склалися різні види мистецтва — живопис, скульптура, музика, театр, література, кіно, телебачення, декоративно-ужиткове мистецтво тощо, що відрізняються як способом відтворення дійсності, так і художніми засобами та матеріалом (звуки, фарби, живе слово, танок тощо).

Морфологія мистецтва

Розглядаючи морфологію мистецтва, ми виділяємо три засоби його існування, три сфери, галузі художньої творчості. 1)Перша — просторова, до якої відносяться живопис, графіка, скульптура, архітектура, декоративно-ужиткове мистецтво. 2)Друга — часова, яка охоплює письменність та музичну творчість. 3)Третя — просторово-часова, яка включає акторське мистецтво, танок.

Класифікація мистецтв дозволяє розподілити їх на родини, види та різновидності в залежності від матеріалів, які застосовуються, та техніки обробки цих матеріалів. Наприклад: роди мистецтва — живопис, графіка, скульптура. Різновидності графіки — малюнок та гравюра, різновидності малюнка — малюнок олівцем, тушшю, вуглем; різновидності гравюри — ксилографія, офорт, ліногравюра, акватинта.

Образотворче та необразотворче мистецтво. За засобами та можливостями відтворення навколишнього світу мистецтво розподіляється на образотворче та необразотворче. До образотворчого мистецтва належить живопис, графіка, скульптура. До необразотворчого — архітектура, декоративно-ужиткове мистецтво, дизайн, музика, танок. Синтетичні роди мистецтв такі, як театр, кіно, цирк, телебачення, естрада, де ми зустрічаємося як з образотворчими, так і необразотворчими видами мистецтв. Модернізм ставить під знак питання таку класифікацію.